
SCHRIFTELIJKE VRAGEN (artikel 35 RvO)

Van	:	<i>Johan Feenstra / PvdA</i>
Datum indiening	:	7 januari 2021
Aan	:	☐ Het college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân
Onderwerp	:	Bemiddeling bij burenruzie
Wijze van beantwoording	:	☐ Schriftelijk (binnen 30 dagen)

Toelichting:

Het begint vaak met een kleine ergernis over geluid, de kinderen, een barbecue of een verkeerd geparkeerde auto. Maar soms kan het aardig uit de hand lopen. Buren praten niet meer met elkaar en maken elkaar in het ergste geval het leven flink zuur. Soms lopen conflicten uit de hand en moet zelfs de politie of de woningverhuurder ingrijpen. Buurtbemiddeling kan naar de mening van de PvdA een doeltreffende manier zijn om overlast aan te pakken met grote kans op succes. Twee derde van de behandelde zaken worden dankzij buurtbemiddeling met een positief resultaat opgelost

In september 2018 heeft de PvdA schriftelijke vragen gesteld over “Bemiddeling bij burenruzie”. Naar aanleiding van onze vragen heeft het college geantwoord, dat het college de meerwaarde ziet van buurtbemiddeling en dat het college bereid is om met de ketenpartners te verkennen of en hoe buurtbemiddeling in onze gemeente kan worden ingezet. Op basis van de verkenning maakt het college een afweging en zal een besluit genomen worden.

In het “Jaarverslag 2019 Integrale Veiligheid”, is geschreven dat, het college gestart is met het onderzoeken naar de mogelijkheden van buurtbemiddeling. “Aanleiding hiertoe zijn de stijgende aantal overlastincidenten dat de politie Sneek registreert. Vaak zijn het uit de hand gelopen burenruzies. De politie-inzet gaat ten koste van de inzet op daadwerkelijke justitiële zaken”.

Op 5 januari 2021 werd in de Leeuwarder Courant gemeld dat geluidsoverlast van burenr in coronajaar 2020 sterk is toegenomen. Inmiddels bieden ruim 5 op de 6 gemeenten in Nederland buurtbemiddeling aan. Van de 5 grootste Friese Gemeenten heeft alleen Súdwest-Fryslân geen buurtbemiddelaars zo valt te lezen.

Bijna 2,5 jaren geleden is door het college op vragen van de PvdA toegezegd een verkenning te doen naar buurtbemiddeling. Omdat tot op heden buurtbemiddeling nog niet schijnt te zijn ingevoerd, roept dit de volgende vragen op:

Het college wordt verzocht de volgende vragen te beantwoorden:

1. In het najaar van 2018 heeft u toegezegd een verkenning te doen naar het mogelijk invoeren van buurtbemiddeling. Wij ontvangen graag een feitenrelaas (met data en uitkomsten e.d.) van acties die tot op heden ondernomen zijn in het kader van deze verkenning.

Antwoord:

Naar aanleiding van de toezegging in het najaar van 2018 zijn de mogelijkheden verkend om Buurtbemiddeling in SWF op te zetten. Hierbij is gekeken hoe we dit het beste organisatorisch konden opzetten en borgen en welke kosten daarmee gepaard zouden gaan. Er is informatie ingewonnen bij verschillende partijen zoals: het landelijk Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CVV), Team handhaving, de wijkagenten van Sneek, Stichting Sociaal Collectief en de leefbaarheidscoördinatoren van de woningcorporaties. Er is gevraagd of deze partijen van mening zijn dat

Buurtbemiddeling in onze gemeente van toegevoegde waarde kan zijn. Daarop is door hen bevestigend gereageerd.

Op 25 september 2019 is de memo over de mogelijkheden voor het opzetten van Buurtbemiddeling in SWF (op basis van bovenstaande input) besproken met betrokken portefeuillehouders (wethouder Wielinga en burgemeester de Vries). Toen is besloten om te onderzoeken of er een pilotproject gestart kon worden voor de duur van 3 jaar. Na afloop van de pilot zou geëvalueerd worden of Buurtbemiddeling structureel geïmplementeerd kan worden. Daarna is bekeken of er binnen de bestaande budgetten dekking was voor de helft van de kosten van een project Buurtbemiddeling. Het benodigde budget is gevonden (v.w.b. de gemeentelijke bijdrage).

De woningcorporaties (als partners) zijn vervolgens betrokken en op 9 december 2019 verzocht om de andere helft bij te dragen. De woningcorporaties hebben op dit verzoek op 18 december 2019 gereageerd. Ze gaven aan dat ze graag met de gemeente in gesprek zouden gaan om de mogelijkheden te onderzoeken om Buurtbemiddeling te realiseren. Co-financiering, zoals voorgesteld door de gemeente, was helaas niet mogelijk. In het overleg wilden ze graag verkennen wat in samenwerking wel mogelijk was. Op 11 maart 2020 heeft hierover overleg plaatsgevonden. Uit dit overleg kwam naar voren dat de woningcorporaties niet afwijzend staan ten opzichte van Buurtbemiddeling. Zij gaven aan dat het hun niet is toegestaan om publieke diensten te financieren. De enige mogelijkheid om financieel bij te dragen aan Buurtbemiddeling, is om achteraf per, door de woningcorporaties ingebrachte casus (c.q. eigen huurder), een bepaald bedrag te betalen. Navraag bij een aantal andere Friese gemeenten leert dat dit ook daar de praktijk is. Een aantal Friese gemeenten draagt de kosten voor Buurtbemiddeling volledig zelf en een aantal maakt daarbij ook gebruik van verrekking achteraf waarbij woningcorporaties op basis van eigen ingebrachte casuïstiek bijdragen.

Omdat deze reactie betekende dat de gemeente het leeuwendeel van de kosten voor Buurtbemiddeling voor haar rekening moet nemen, werd duidelijk dat onderzocht moest worden of, en zo ja hoe, de voor Buurtbemiddeling benodigde financiële ruimte in de gemeentelijke begroting opgenomen zou kunnen worden.

Door de inzet op de Corona-crisis moest er in de gemeentelijke organisatie echter worden geprioriteerd. Uitkomst van die prioritering was dat de focus eerst moest liggen op de aanpak van de Corona-crisis en op de operationele taken zoals o.a. het oppakken van casuïstiek met zorg&veiligheidsproblematiek. De focus kwam daarbij dan ook minder te liggen op het maken van beleid (zoals het pilotproject Buurtbemiddeling). Om die reden is de gemeente nog niet toegekomen om te onderzoeken of de voor Buurtbemiddeling benodigde financiële ruimte opgenomen kan worden in de gemeentelijke begroting.

2. Ruim 80% van de gemeenten maakt met succes gebruik van buurtbemiddeling bij burenruzies e.d. Wat zijn de inhoudelijke redenen waarom er binnen onze gemeente nog steeds geen besluit genomen is over de inzet van buurtbemiddeling? En waarom moet het zo lang duren?

Antwoord:

In het vorige antwoord heeft u kunnen lezen welke stappen er tot medio maart 2020 in het proces zijn gezet en ook waarom er nog geen besluit is genomen over de inzet van Buurtbemiddeling. Wij verwijzen voor de beantwoording van deze vraag naar het antwoord op de vorige vraag.

Graag willen wij opmerken dat ondanks de Corona-crisis de noodzakelijke inzet op burenruzies steeds adequaat en actief is opgepakt door de betrokken professionele partijen. Dat betekent dat er geen zaken zijn blijven liggen op het vlak van burenruzies.

3. Wat is uw mening/visie over de inzet van buurtbemiddeling in onze gemeente?

Antwoord:

Zowel vanuit het oogpunt van openbare orde en veiligheid als vanuit het oogpunt van het Sociaal Domein zien we Buurtbemiddeling als een goed instrument. Daar waar burenruzies niet in staat zijn een geschil zelfstandig onderling op te lossen, wordt met behulp van geschoolde vrijwilligers gestimuleerd wel het gesprek met elkaar aan te gaan en te zoeken naar oplossingen. Dit kan voorkomen dat ergeren groter worden en instanties erbij betrokken moeten worden om tot een oplossing te komen.

4. Wat zijn de meningen van de zogenaamde ketenpartners (waaronder de politie) over de invoering van buurtbemiddeling?

Antwoord:

Onze ketenpartners, o.a. politie en woningcorporaties zien de meerwaarde van Buurtbemiddeling. In andere gemeenten werken hun organisaties al met Buurtbemiddeling en ervaren dat als een positieve aanvullende interventie om het escaleren van burenruzies zoveel mogelijk te voorkomen.

5. Zoals uit het “Jaarverslag Integrale Veiligheid 2019” valt te lezen, blijkt ook het stijgende aantal overlastincidenten in onze gemeente aanleiding te zijn voor een onderzoek naar de invoering van buurtbemiddeling. De politie heeft in 2019 415 incidenten geregistreerd. In 2018 waren dit 377 incidenten en in 2017 nog 329.
- A. Hoe verklaart u de substantiële stijging van incidenten van 2017 naar 2019 (meer dan 25%)?
 - B. De politie-inzet gaat ten koste van “justitiële zaken”. Waar gaat dat zoal ten koste van. Kunt u dat nader omschrijven?
 - C. Op welke wijze denkt u het aantal gemelde incidenten bij de politie terug te brengen zodat er meer tijd is voor “justitiële zaken”?
 - D. Zie vraag 5C: maakt buurtbemiddeling daar ook onderdeel van uit?

Antwoord:

- A. De cijfers die worden benoemd betreffen de geregistreerde incidenten/meldingen ‘Burengerucht’. Het gaat dan o.a. om meldingen geluidsoverlast, huisdieren, stank, rommel, roddelen, parkeren, pesterijen, intimidatie, etc. Er is geen eenduidige verklaring te geven voor de stijging van dit soort meldingen en daarom kunnen wij niet een concrete verklaring voor deze stijging geven. Hieronder gaan wij in op een aantal omstandigheden waarin mogelijk een verklaring te vinden is.

Een deel van deze meldingen wordt veroorzaakt door personen met verward gedrag, waarbij de meldingen eerst onder de categorie ‘burengerucht’ worden vastgelegd. Het gaat dan b.v. om geluidsoverlast als gevolg van een ander leefritme en ‘s avonds laat of ‘s nachts muziek draaien, veel spullen (in de woning en/of tuin) verzamelen, waar burenen last van hebben. Als een nadere verkenning van de overlastmelding(en) aantoont dat het gaat om burengerucht van een persoon met verward gedrag, dan worden deze overlastmeldingen in het vervolg gemuteerd onder de categorie ‘overlast persoon met verward gedrag’.

Daarnaast merken we ook dat de tolerantie voor elkaar en elkaars leefgewoonten en eventuele bijzonderheden afneemt en dat men naar instanties kijkt voor de oplossing ervan: Men ervaart sneller overlast van een ander en meldt dit ook sneller in plaats van zelf het gesprek met de veroorzaker aan te gaan.

Het ervaren van overlast (en waarover men meldt bij instanties) kan leiden tot een conflict tussen burenen. Het kan ook zo zijn dat een conflict ten grondslag ligt aan de overlastmeldingen: men meldt om ‘elkaar te pesten’. Het is dus erg belangrijk om ‘het verhaal achter de meldingen’ te verkennen, zodat bekeken kan worden wat de passende interventie is.

- B. Sociale veiligheidscasuïstiek, waar burengerucht (o.a. burenruzie) onder valt, is vaak erg tijdsintensief. Het gaat vaak om zaken, waar niet zozeer sprake is van een zwaar strafbaar feit/zware overtreding, waarmee de politie ‘handhavingstechnisch’ iets kan/moet. Dan blijft vaak ‘het in gesprek gaan met de betrokken partijen/burenen’ over als interventie. De politie triageert de binnenkomende meldingen, maar de inzet op een burenruzie kan dan soms ‘schuren’ met de inzet op andere zaken van vergelijkbaar incidentniveau.
- C. & D. Incidenten met betrekking tot sociale overlast vragen veel capaciteit van o.a. de politie, maar ook van andere (overheids)instanties (denk aan handhaving, woningcorporaties, gebiedsteams, het cluster openbare orde en veiligheid, etc.). Deze partijen werken dan ook nauw samen in dit soort casuïstiek. Dit om de casus voor en met de betrokkenen (de personen om wie het gaat) zo goed, effectief en efficiënt mogelijk op te pakken. Afstemming vindt plaats om te zorgen dat gezamenlijke inzet plaatsvindt en interventies elkaar niet doorkruisen. Daarnaast lopen verschillende (gemeentelijke, maar ook landelijke en provinciale pilots en projecten die zich specifiek richten op een soort interventie (zoals Buurtbemiddeling) of bepaalde doelgroepen (b.v. aanpak personen met verward gedrag).

Het lastige met dit soort meldingen (zoals burengerucht) is, dat deze er altijd zullen zijn. (Overheids)instanties, zetten diverse (preventieve) interventies in om waar mogelijk te voorkomen dat men overlast van elkaar ervaart, maar we kunnen niet alles voorkomen. Naast preventieve interventies (gericht op de leefbaarheid en sociale cohesie) zetten we daarom ook interventies in, als er sprake is van overlastsituaties. Bemiddeling is daar een onderdeel van. Op dit moment vindt bemiddeling plaats door de politie, de woningcorporatie, handhaving, of het gebiedsteam. Het zou mooi zijn, als de daarvoor geschikte zaken kunnen worden opgepakt door vrijwilligers van de Buurtbemiddeling.

6. Wanneer denkt u daadwerkelijk tot invoering van het buurtbemiddeling als instrument over te gaan? Wanneer wordt de gemeenteraad daarover geïnformeerd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het opzetten van Buurtbemiddeling blijven wij als wenselijk beschouwen. In het komende begrotingsproces gaan we onderzoeken of de benodigde financiële ruimte hiervoor gevonden kan worden. Daarvoor zal dit jaar een voorstel aan de raad worden gestuurd.

Wij zien de antwoorden op onze vragen graag z.s.m. tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Johan Feenstra